

חומר עזר: מחשבון פשוט בלבד

משך המבחן: שלוש שעות

מרצה: דר' ארז שיינר

כל ציון מעל 100 יעוגל ל100

ענו על כל השאלות

משקל כל שאלה: 20 נק'

1. חשבו את הגבולות הבאים:

א.
$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2(5x^3) e^{x^2-1}}{(1-\cos(x))^3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\underbrace{\frac{\sin(5x^3)}{5x^3}}_{\rightarrow 1} \right)^2 \cdot \underbrace{e^{x^2-1}}_{\rightarrow e^{-1}} \cdot \left(\underbrace{\frac{x^2}{1-\cos(x)}}_{\rightarrow 2} \right)^3 \cdot 25 = 1^2 \cdot e^{-1} \cdot 2^3 \cdot 25 = \frac{200}{e}$$

ב.
$$\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x+1} - \ln(x))$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x+1} \left(1 - \frac{\ln(x)}{\sqrt{x}} \cdot \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{x}}} \right) = \{\infty(1 - 0 \cdot 1)\} = \infty$$

ג.
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{n!}}{n!}$$

ידוע לפי סדרי גודל כי

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x}{x} = \infty$$

נציב לפי היינה את הסדרה $a_n = n! \rightarrow \infty$ בפונקציה ונקבל כי

$$\frac{e^{n!}}{n!} \rightarrow \infty$$

2.

א. חשבו את
$$\int \frac{1}{\arctan(x) + x^2 \cdot \arctan(x)} dx$$

ב. קבעו האם האינטגרל הבא מתכנס
$$\int_1^{\infty} \frac{x+1}{x^3-1} dx$$

3. הוכיחו כי לכל $a \in \mathbb{R}$ $0 < a$ קיים פתרון יחיד למשוואה $\ln(e^x + 1) = a$.

נעביר אגף ונבנה פונקציה

$$h(x) = \ln(e^x + 1) - a$$

$$h'(x) = \frac{e^x}{e^x + 1} > 0$$

לכן הפונקציה עולה בכל הממשיים, ולכן אם קיים שורש הוא יחיד.

כעת

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln(e^x + 1) - a = \infty$$

ולכן קיימת נקודה x_2 כך ש $h(x_2) > 0$

כמו כן

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \ln(e^x + 1) - a = -a < 0$$

כלומר קיימת נקודה x_1 כך ש $h(x_1) < 0$

כיוון שהפונקציה רציפה כצירוף רציפות, לפי ערך הביניים הוא חותכת את הציר בין x_1, x_2 ולכן יש פתרון ולפי ההוכחה למעלה הוא יחיד.

4. תהי פונקציה f גזירה ב $\mathbb{R}$, כך ש $f(f(x)) = f(x)$ לכל $x \in \mathbb{R}$.

פתרון מלא לגרסא מאתגרת יותר של השאלה נמצא בחוברת [בקיזור הבא](#), שאלות 44-45.

א. הוכיחו שקיימת נקודה עבורה $f'(x) = 0$ או קיימת נקודה עבורה $f'(x) = 1$.

נגזור את שני הצדדים

$$f'(f(x)) \cdot f'(x) = f'(x)$$

$$f'(x)(f'(f(x)) - 1) = 0$$

אם קיימת נקודה c עבורה $f'(c) = 0$ סיימנו.

אחרת, לכל c מתקיים כי $f'(c) \neq 0$.

נציב למשל $c = 0$ ונקבל

$$f'(0)(f'(f(0)) - 1) = 0$$

מותר לחלק ב $f'(0)$ כי תמיד הנגזרת שונה מאפס במקרה זה ונקבל כי

$$f'(f(0)) = 1$$

ואז אכן בנקודה $x = f(0)$ מתקיים כי $f'(x) = 1$

ב. הוכיחו שאם $f(0) \neq 0$ קיימת נקודה עבורה $f'(x) = 0$.

$$f(f(0)) = f(0)$$

כיון ש $f(0) \neq 0$ וערך הפונקציה f שווה בשתי הנקודות הללו. ולכן לפי משפט רול, כיון ש f רציפה בקטע הסגור וגזירה בפתוח (כי היא היא גזירה תמיד) נובע כי קיימת נקודה בה $f'(x) = 0$.

$$5. \text{ נביט בסדרה המוגדרת על ידי כלל הנסיגה } a_{n+1} = \frac{a_n^2}{n} + a_n + n$$

נוסח העשרה לשאלה: הוכיחו כי הסדרה חיובית החל משלב מסויים.

א. הוכיחו כי a_n מונטונית עולה.

$$a_{n+1} - a_n = \frac{a_n^2}{n} + n \geq 0$$

ב. חשבו את $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.

אם הסדרה חסומה, כיון שהיא עולה היא מתכנסת לגבול סופי נסמנו $a_n \rightarrow L$

נשאיף את שני צידי נוסחאת הנסיגה

$$\lim a_{n+1} = \lim \left(\frac{a_n^2}{n} + a_n + n \right)$$

$$\lim \left(\frac{a_n^2}{n} + a_n + n \right) = \left\{ \begin{array}{l} \frac{L^2}{\infty} + L + \infty \\ \infty + L + \infty \end{array} \right\} = \infty$$

ולכן

$$L = \infty$$

סתירה.

לכן הסדרה אינה חסומה ומתקיים כי $a_n \rightarrow \infty$ כי היא עולה.

6.

$$א. \text{ חשבו את גבול הסדרה } a_n = \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{n^2} \cdot \frac{k^3}{k^2 + 3nk + 2n^2} \right)$$

$$ב. \text{ קרבו את } \sqrt{8} \text{ באמצעות הפונקציה } f(x) = \sqrt{9+x} \text{ עד כדי } h = \frac{1}{100}$$